

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
проф. Безлюдний О. І.

«__» _____ 2016 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
«Методика професійного навчання»**

**(спеціаліст)
(денна форма навчання)**

(термін навчання – 1 р.)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 01015 «Професійна освіта. Комп'ютерні технології»

Умань-2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування є перевірка теоретичних знань вступником основних тем фахових дисциплін, основних інформатичних понять, формулювань їх визначень, передбачених програмою, умінь використовувати теоретичні знання для розв'язування практичних завдань, вмінь точно і стисло висловлювати думку в усному і письмовому викладі, використовувати відповідну символіку мов програмування, розв'язувати завдання за розділами програми.

Абітурієнт повинен **знати**:

- зміст основних документів державного стандарту професійної освіти, сучасні, системи, за якими побудовані навчальні програми для ПТНЗ;

- зміст і специфіку організації навчального процесу в різних типах навчальних закладів освітньої галузі;

- принципи аналізу і розробки навчально-програмної документації;

- характер і зміст роботи вчителя щодо організації, планування і навчально-методичного забезпечення професійного навчання учнів у закладах освіти;

- методи стимулювання, мотивації, оцінювання і діагностування навчально-виховної діяльності учнів;

- зміст, форми і організації виховної і позакласної роботи

Абітурієнт повинен **вміти**:

- аналізувати чинну нормативну і навчально-програмну документацію для організації навчально-вихованого процесу у різних навчальних закладах;

- здійснювати проектування навчального процесу з урахуванням специфіки навчального закладу і навчального курсу;

- добирати і впроваджувати дидактичний матеріал і педагогічні програмні засоби, адекватні навчальній меті курсу;

- організовувати проектно-технологічну діяльність учнів ПТНЗ;

- поєднувати навчання, виховання і розвиток учнів у процесі урочної і позакласної роботи з професійного навчання з комп'ютерних технологій;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівень	Бали	Характеристика усних відповідей
Початковий	106-111,4	Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
	112-117,4	Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує окремі фрагменти практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається помилок.
	118-123,4	Учень (слухач) з допомогою викладача відтворює фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує частину практичних завдань. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
Середній	124-132,6	Учень (слухач) на рівні запам'ятовування без розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання з допомогою викладача. Має значні труднощі при аналізі та порівнянні. Недостатньо усвідомлено користується технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може.
	133,5142,1	Учень (слухач) на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює основи положення навчального матеріалу та виконує практичні завдання з частковою допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково обґрунтувати і проаналізувати свою відповідь. Недостатньо усвідомлено користується технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може.

	143-151,6	Учень (слухач) без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З окремими помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструкторсько-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які може частково виправити.
Достатній	152,5161,1	Учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює суть основних положень навчального матеріалу та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює, робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, але містить і недостатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій) з консультативною допомогою викладача. Користується довідковою інформацією, технічною і конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє.
	162-170,5	Учень (слухач) самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні практичних завдань в типових умовах (стандартних ситуаціях). Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію, встановлює її зв'язок з обраною професією та робить висновки. Відповідь у цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультативною допомогою викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє.

	171,5-180	<p>Учень (слухач) володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як у типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію, встановлює зв'язок з обраною професією та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується додатковою інформацією, технічною та конструкторсько-технологічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.</p>
Високий	181-189,5	<p>Учень (слухач) уміє усвідомлено засвоювати нову інформацію в обсязі, що передбачений програмою. Володіє глибокими, міцними знаннями навчального матеріалу та здатний їх правильно використовувати для виконання практичних завдань. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки з незначно консультацією викладача. Вміє самостійно користуватися джерелами інформації. Учень (слухач) самостійно й правильно застосовує довідкову інформацію, технічну та конструкторсько-технологічну документацію. Практичні завдання виконує в цілому правильно в повному обсязі як з використанням типового алгоритму, так і в дещо змінених умовах. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається окремих неточностей, які може виправити самостійно. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.</p>

190,5-199	<p>Учень (слухач) володіє узагальненими знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна і містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу. Вміє самостійно знаходити й користуватися джерелами інформації оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно й усвідомлено застосовує всі види довідкової інформації, технічної та конструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Може самостійно скласти окремі її види. Практичні завдання виконує правильно, у повному обсязі як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.</p>
200	<p>Учень (слухач) володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки.</p>

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

1. Предмет і завдання курсу "Методика професійного навчання", його місце в системі професійної підготовки вчителя комп'ютерних технологій.
2. Історія розвитку професійного навчання з інформаційних технологій.
3. Етапи становлення професійної підготовки з інформаційних технологій в загальноосвітній і професійній школі.
4. Профільна підготовка учнів в сучасній загальноосвітній школі та ПТНЗ та шляхи її реформування.
5. Аналіз навчальної і науково-методичної літератури професійної підготовки з інформаційних технологій.
6. Стандарт шкільної освіти з інформатики. Стандарти професійної освіти.
7. Освітні можливості інформаційних технологій.
8. Становлення, особливості та перспективи розвитку фахових навчальних предметів.
9. Етапи вивчення курсу інформатики. Аналіз навчальних програм з інформатики.
10. Аналіз діючих навчальних програм з інформаційних технологій та інформатики.
11. Характеристика основних компонентів методичної системи навчання інформаційним технологіям.
12. Цілі навчання інформаційним технологіям.
13. Формування комп'ютерної грамотності, основ інформаційної культури та інформатичної компетентності на заняттях з інформатики.
14. Характеристика загально дидактичних принципів навчання інформатики.
15. Класифікації методів навчання, їх характеристика.
16. Дослідницькі методи навчання.
17. Характеристика частково-дидактичних методів навчання інформатики.
18. Інформаційні засоби навчання.
19. Сучасні технічні засоби навчання.
20. Інформаційно-комунікаційні технології навчання.
21. Проаналізувати склад і призначення програмного забезпечення в навчальній лабораторії інформатики.
22. Педагогічні програмні засоби, їх класифікація.
23. Основні вимоги до розробки і впровадження педагогічних програмних засобів (ППЗ). Оцінка якості ППЗ.
24. Вимоги до приміщень та розташування робочих місць ПК. Вимоги до освітлення приміщень та робочих місць.
25. Вимоги, що забезпечують захист учня від впливу іонізуючих та неіонізуючих електромагнітних випромінювань. Вимоги до мікроклімату. Вимоги, що забезпечують захист учня від шуму та вібрації.
26. Вимоги до візуальних ергономічних параметрів і конструкції персональних комп'ютерів. Вимоги до обладнання та організації робочого місця.
27. Вимоги до організації режиму праці учнів на персональних комп'ютерах.

28. Планування навчального процесу.
29. Основні ознаки класно-урочної системи навчання.
30. Характеристика урочних і позаурочних форм професійного навчання.
31. Порівняльна характеристика організації навчальної діяльності з інформатики в ПТНЗ і ВНЗ.
32. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроці (індивідуальна, парна, групова і фронтальна).
33. Дидактичні особливості уроку з інформатики.
34. Характерні ознаки уроку інформатики. Триєдина мета уроку.
35. Типи та структура уроків професійного навчання з інформаційних технологій в ПТНЗ.
36. Типи та структура уроків професійного навчання з інформаційних технологій у ВНЗ.
37. Класифікації уроків за способами використання комп'ютера в навчальному процесі, їх характеристика.
38. Вимоги до організації позакласної роботи. Профільні гуртки. Факультативні курси.
39. Масові заходи позакласної роботи.
40. Олімпіади з інформатики і методика підготовки учнів до них.
41. Підготовка учнів до участі у конкурсах.
42. Диференціація навчання.
43. Асоціативно-рефлекторна теорія навчання.
44. Діяльнісна теорія навчання і теорія поетапного формування розумових дій.
45. Теорія проблемного навчання.
46. Теорія програмованого навчання.
47. Концепція особистісно-розвивального навчання.
48. Роль загальних розумових дій і прийомів розумової діяльності у навчанні інформатики.
49. Аналіз помилок учнів з інформатики і шляхи їх попередження і усунення.
50. Функції оцінювання результатів навчання інформатики.
51. Види і критерії оцінювання результатів навчання інформатики.
52. Характеристика основних форм оцінювання результатів навчання інформатики.
53. Комп'ютерне тестування, його недоліки і переваги. Вимоги щодо тестових завдань.
54. Дистанційне навчання, його переваги і недоліки.
55. Методика навчально-педагогічної діяльності вчителя щодо спрямування роботи учнів.
56. Тлумачення поняття "інформація". Формування понять "сигнал", "повідомлення", "шум", "інформація".
57. Формування уявлення про способи подання інформації.
58. Формування уявлення про носії та способи вимірювання інформації.
59. Формування уявлення про види інформації.
60. Формування уявлення про кодування інформації.

61. Ознайомлення учнів з алгоритмами перетворення чисел у різних системах числення.
62. Методика вивчення інформаційних процесів.
63. Формування уявлення про сутність інформаційних процесів.
64. Формування уявлення про структуру і основні елементи інформаційних систем.
65. Формування уявлення про функції зворотного зв'язку, процеси передачі інформації, лінії зв'язку.
66. Формування уявлення про одиниці вимірювання інформації, ємність запам'ятовуючих пристроїв комп'ютера.
67. Мова як спосіб представлення інформації, особливості і переваги представлення інформації у двійковій системі, типи величин.
68. Формування в учнів уявлень про системи числення.
69. Методика формування навичок роботи з носіями інформації.
70. Методика формування навичок роботи із засобами захисту інформації.
71. Методика вивчення пристроїв комп'ютера: уявлення про функціональну організацію комп'ютера і загальні принципи роботи його основних пристроїв і периферії.
72. Ознайомлення учнів з принципом автоматичного виконання програм, основними компонентами програмного забезпечення комп'ютера.
73. Формування в учнів поняття "файл".
74. Формування в учнів поняття "операційна система".
75. Формування в учнів уявлень про модульність операційної системи.
76. Формування в учнів уявлень про структуру завантажувального диска.
77. Формування в учнів уявлень про файлову систему.
78. Методика навчання пошуку інформації при вивченні операційної системи.
79. Методика навчання основних технологій копіювання та переміщення об'єктів в операційній системі Windows.
80. Методика вивчення інтерфейсної частини операційної системи Windows.
81. Формування в учнів уявлень про особливості растрової та векторної графіки.
82. Формування уявлення про текстові процесори. Основна мета вивчення текстових редакторів.
83. Вивчення основних можливостей використання текстового редактора MS Word.
84. Формування в учнів уявлень про "стиль" при вивченні текстових редакторів.
85. Формування навичок редагування та форматування тексту.
86. Формування в учнів навичок роботи з таблицями в текстових редакторах.
87. Формування в учнів навичок роботи з графічними об'єктами.
88. Формування в учнів навичок роботи з посиланнями при вивченні текстових редакторів.
89. Формування в учнів навичок підготовки документу до друку і друкування.
90. Формування уявлення про електронні таблиці. Основна мета вивчення електронних таблиць.
91. Формування в учнів уявлень про основні можливості електронних таблиць.
92. Методика ознайомлення учнів з інтерфейсом табличного процесора MS Excel.

93. Формування в учнів навичок введення, редагування, пошуку інформації при вивченні електронних таблиць.
94. Формування в учнів навичок використання ділової графіки в MS Excel.
95. Формування в учнів навичок організації обчислень в електронних таблицях.
96. Формування уявлення про типи посилань та їх використання в MS Excel.
97. Формування уявлень і навичок роботи зі списками в MS Excel.
98. Формування уявлень про структуру листка MS Excel.
99. Формування уявлень і навичок створення звітних таблиць в MS Excel.
100. Формування уявлення про бази даних та СУБД. Основна мета вивчення СУБД.
101. Формування в учнів поняття "моделі даних".
102. Методика ознайомлення учнів із СУБД Access. Основні поняття СУБД.
103. Формування уявлення про таблиці бази даних.
104. Методика проектування бази даних.
105. Формування уявлення про запити та їх організацію при вивченні СУБД.
106. Формування навичок створення форм в СУБД Access.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий курс інформатики / В. Д. Руденко, О. М. Макарчук, М. О. Патланжогу; за заг. ред. В. Ю. Бикова : навч. посіб. – К. : Вид. група ВНУ. – Кн. 2 : Інформаційні технології. – 2006. – 368 с., іл.
2. Базовий курс інформатики / В. Д. Руденко, О. М. Макарчук, М. О. Патланжогу; за заг. ред. В. Ю. Бикова : навч. посіб. – К. : Вид. група ВНУ. – Кн. 1 : Основи інформатики. – 2005. – 320 с., іл.
3. Бочкин А.И. Методика преподавания информатики: Учеб. пособие.– Мн.: Выш.шк., 1998.– 431 с.
4. Браткевич В. В. та ін. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. О. І. Пушкаря. – К. : Видавничий центр "Академія", 2002. – 704 с.
5. Глушков С.В., Сурядний А.С. Персональний комп'ютер для учителя. – Харків: Фолио, 2003. – 507 с.
6. Готуємось до олімпіад з інформатики / Упоряд. І. Скляр. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с. – (Б-ка "шкільного світу")
7. Гуржій А. М., Порозовнюк Н. І., Самсонов В. В. Інформатика та інформаційні технології : підруч. для учнів професійно-технічних навчальних закладів. – Харків : ООО "Компанія СМІТ", 2003. – 352 с.
8. Забарна А.П. Організація навчання інформатики у профільній школі. – Тернопіль : Мандрівець, 2009. – 128 с.
9. Зимняя И. А. Педагогическая психология : ученик для вузов / И. А. Зимняяю. – М. : Логос, 2004. – 384 с.
10. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. О.І. Пушкаря. – К. : Видавничий центр "Академія", 2003. – 704 с.
11. Книга вчителя інформатики: Довідково-методичне видання / Упоряд. Н.С.Прокопенко, Т.Г. Проценко. – Харків: ГОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – 256 с.
12. Коваленко Е. Э. Методика профессионального обучения : учебник для инженеров-педагогов, преподавателей спецдисциплин системы профессионально-технического и высшего образования / Е. Э. Коваленко. – Х. : ЧП "Штрих", 2003. – 480 с.
13. Левченко О. М. Основи Інтернету / О. М. Шевченко, І. О. Завадський, Н. С. Прокопенко : навч. посібник. – К. : Вид. група ВНУ. – 2008. – 320 с.
14. Литвин І. І., Конончук О. М., Дешинський Ю. Л. Інформатика: теоретичні основи і практикум : підручник. – Львів : Новий світ. – 2004.
15. Мелещинек А. Инженерная педагогика / А. Мелещинек. – М. : МАДИ(ТУ), 1998. – 185 с.
16. Методичний посібник з інформатики / Зарецька І.Т., Семенова Т.В., Соколов О.Ю. – Х.: Факт, 2004. – 184 с.: іл.
17. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики. Ч.1. Загальна методика навчання інформатики. – К.: Навчальна книга, 2003. – 254 с.
18. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики. Ч.2. Методика навчання інформаційних технологій. – К.: Навчальна книга, 2003. – 288 с.

19. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики. Ч.3. Методика навчання основним послугам глобальної мережі Internet. – К.: Навчальна книга, 2003. – 196 с.
20. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики. Ч.4. Методика навчання основам алгоритмізації і програмування. – К.: Навчальна книга, 2003. – 250 с.
21. Рамський Ю. С., Резіна О. В. Вивчення інформаційно-пошукових систем мережі Internet : навч. посібник. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. – 60 с.
22. Работа в сети Интернет / С. В. Глушков, А. С. Сурядный, Д. В. Лютин, Н. С. Тесленко. – изд. 3-е, доп. и переработ. – М. : АСТ: АСТ МОСКВА; Владимир : ВКТ, 2008. – 408 с.
23. Сисоева С. О. Психологія та педагогіка : підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. О. Сисоева, Т. Б. Поясок. – К. : Міленіум, 2005. – 520 с.
24. Хуторской А. В. Современная дидактика : учебник для вузов / А. В. Хуторской. – СПб. : Питер, 2001. – 544 с.

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри професійної освіти та технологій за профілями. Протокол № 9 від «24» лютого 2016 р.

Голова фахової атестаційної комісії

О. В. Малишевський